

Olimpiada Mediewistyczna A.D. 2024

ODPOWIEDZI

1. Połącz daty i wydarzenia. (10 pkt.)

Bitwa na Jeziorze Pejpus – 1242

Bitwa pod Chojnicami – 1454

Bulla gnieźnieńska 1136

Ogłoszenie odnalezienia relikwii głowy św. Wojciecha w Gnieźnie – 1127

Powstanie *Dekameronu* Boccaccia – około 1350

Prowizje oksfordzkie – 1258

Śmierć Bezpryma – 1032

Śmierć Jacques (Jakuba) de Molay – 1314

Złota Bulla Karola IV – 1356

Żakieria – 1358

2. Uporządkuj chronologicznie kolejność. (11 pkt.)

A. założenia uniwersytetów

1 Bolonia

2 Paryż

3 Praga

4 Kraków

B. założenia zakonów

4 bernardyni

1 cystersi

3 dominikanie

2 templariusze

C. zawarcia związków politycznych

1 liga lombardzka

4 unia horodelska

3 unia kalmarska

2 unia (połączenie) zakonów krzyżackiego i kawalerów mieczowych

D. pojawienia się ruchów religijnych

2 bogomilizm (bogomiłowie/bogomilcy)

4 lollardowie

1 obrazoburstwo (w Bizancjum)

3 waldensi

E. wzniesienia budowli

- 1 Hagia Sophia
- 4 zamek w Malborku
- 2 palatium na Ostrowie Lednickim
- 3 Tower w Londynie

F. powstania utworów

- 2 *Dzieje Sasów* Widukinda z Korwei
- 1 tzw. *Geograf Bawarski*
- 4 *Pieśń o Rolandzie*
- 3 *Pierwszy żywot św. Wojciecha*

G. powstania utworów

- 3 *Chronica Polonorum* Janka z Czarnkowa
- 1 *Kronika Thietmara*
- 2 *Rocznik świętokrzyski dawny*
- 4 *Roczniki czyli kroniki przestawnego Królestwa Polskiego* Jana Długosza

H. Kanonizacji

- 3 św. Jadwiga Śląska
- 4 św. Jadwiga Królowa
- 1 św. Tomasz Becket
- 2 biskup św. Stanisław

I. Bitew

- 3 pod Azincourt
- 2 pod Crécy
- 1 pod Suchymi Krutami
- 4 pod Warną

J. Lokacji miast na prawie niemieckim

- 3 Poznań
- 2 Środa Śląska
- 1 Złotoryja

K. Podróży wielkich podróżników

- 1 Jan di Piano Carpini
- 2 Marco Polo
- 3 Vasco da Gama

3. Zaznacz, który z wymienionych prowadził działalność misyjną na Pomorzu? (1 pkt)

Otton z Bambergu

4. Wojska bizantyńskie poniosły klęskę w bitwie pod Manzikertem (Mantzikertem).

Kiedy rozegrała się ta bitwa i kto był przeciwnikiem Bizantyńczyków? (1 pkt)

1071, Turcy Seldżuccy/Seldżucy

5. Zaznacz, ile ziaren zboża przeciętnie, w przybliżeniu uzyskiwano z jednego wysianego w zachodnioeuropejskim rolnictwie w XIII w. (1 pkt)

10

6. Wskaż, kto w 919 r. objął tron monarchii wschodniofrankijskiej? (1 pkt)

Henryk I

7. Wskaż, który z władców uwięził Ryszarda Lwie Serce podczas powrotu z krucjaty.

(1 pkt)

Leopold V

8. Klaryski są, podkreśl właściwą odpowiedź. (1 pkt)

żeńską gałęzią franciszkanów

9. Zaznacz, który z wymienionych władców koronował się w Krakowie? (1 pkt)

Władysław Łokietek

10. Wskaż, gdzie Wacław II koronował się na króla Polski? (1 pkt)

Gniezno

11. Wskaż, kto przewodził polskiej delegacji na soborze w Konstancji? (1 pkt)

Mikołaj Trąba

12. Podaj, na czele której diecezji stali wymienieni biskupi w Polsce za panowania Bolesława Chrobrego. (1 pkt)

Jan – wrocławska

Poppo – krakowska

Reinbern – kołobrzescka / „Soli Kołobrzesckiej”

Unger – poznańska

13. W której z bitew poległ prohusycki Spytko z Melsztyna? Podaj miejsce i rok wydarzenia. (1 pkt)

Bitwa pod Grotnikami, 1439

14. W którym mieście i w którym roku Bolesław Chrobry złożył hołd Henrykowi II?

(1 pkt)

Merseburg, 1013

15. Zaznacz, który z władców wydał przywilej w Lutomyślu? (1 pkt)

Wacław II

16. Kto i gdzie ufundował pierwszy w Polsce dom joannitów? (1 pkt)

Henryk Sandomierski, w Zagości

17. Zaznacz, który z wymienionych władców nie brał udziału w zjeździe w Krakowie w 1364 r.? (1 pkt)

Jan II Dobry

18. Proszę podać nazwę dynastii, z której pochodziła matka Bolesława Krzywoustego?

(1 pkt)

Przemyślidzi

19. Dietrich von Bern to legendarna postać nawiązująca do jednego z historycznych władców – którego? (1 pkt)

Teodoryka Wielkiego

20. Który z władców Wandalów przeprowadził się do Afryki i założył tam ich królestwo? W którym roku? (1 pkt)

Genzeryk (Gejzeryk) – 429

21. Wskaż, który z władców litewskich otrzymał od papieża Innocentego IV zgodę na koronację? (1 pkt)

Mendog

22. Na mocy gdzie i kiedy zawartej umowy (podaj miejsce i rok) Przemysław II Wielkopolski objął władzę na Pomorzu Gdańskim po Mściwoju II? (1 pkt)

Kęпно, 1282

23 Wskaż, gdzie została pochowana królowa Polski Rycheza. (1 pkt)

Kolonia

24. Zaznacz, w którym mieście odbyła się rozprawa sądowa między Polską a zakonem krzyżackim zakończona w styczniu 1420 r. (1 pkt)

Wrocław

25. Ile dyscyplin było w kanonie „sztuk wyzwolonych” i która z wymienionych nie należała do quadrivium? (1 pkt)

7, dialektyka

26. Nazwa którego z ruchów/odłamów religijnych nawiązuje do udzielania komunii św. Zaznacz właściwą odpowiedź. (1 pkt)

utrakwiści

27. Zaznacz, który z papieży podjął decyzję o kasacie templariuszy? (1 pkt)

Klemens V

28. Kto założył Bagdad i w którym roku? (1 pkt.)

Al-Mansur w 762 r.

29. Zaznacz, kto założył klasztor na wyspie Iona? (1 pkt)

św. Kolumba

30. Wskaż, skąd wzięła początek pataria? (1 pkt)

Mediolan

31. Wskaż wśród poniższych zdania prawdziwe. (3 pkt.)

Symonia to kupczenie urzędami i tytułami kościelnymi.

Wyrażenie „udać się do Canossy” oznacza ukorzenie się.

W walce z Henrykiem IV papież Grzegorz VII skorzystał z pomocy Normanów.

32. Wskaż wśród poniższych zdania fałszywe. (3 pkt.)

Harald Sinozęby przyjął chrzest w 988 r.

Duńska organizacja kościelna była podporządkowana metropolii magdeburskiej.

Król Olaf Trygvesson został uznany za świętego i patrona Norwegii.

33. Wskaż wśród poniższych zdania fałszywe. (3 pkt.)

„Nieszpory sycylijskie” to powstanie przeciw panowaniu bizantyńskiemu na Sycylii.

Król Sycylii Manfred, syn cesarza Fryderyka II, cieszył się poparciem papieża Urbana IV.

Po śmierci Piotra III na tron Królestwa Sycylii wrócili Andegawenowie.

34. Przyporządkuj do imion książąt śląskich daty roczne ich śmierci. (6 pkt.)

- 1) Bolesław Rogatka – 1278
- 2) Bolesław Wysoki – 1201
- 3) Henryk Biały – 1266
- 4) Henryk Brodaty – 1238
- 5) Henryk Pobożny – 1241
- 6) Henryk Prawy (Probus) – 1290

35. Przyporządkuj do nazw bitew daty roczne ich stoczenia (użyj liczb rzymskich) i wskaż – użyj liter od a) do i) – walczące strony. (10 pkt.)

pod Płowcami – IV e-g

pod Poitiers – I b-d

nad Lechem (na Lechowym Polu) – II h-i

pod Crécy – V a-c

pod Legnicą – III f-g

36. W poniższych zdaniach uzupełnij brakujące informacje dotyczące postaci królowej Jadwigi. (5 pkt.)

Ojcem Jadwigi był król **Ludwik Węgierski (Wielki/Andegaweński)**.

W 1375 r. ustalono, że mężem Jadwigi zostanie **Wilhelm**.

Małżonkiem Jadwigi został poślubiony w 1386 r. **Władysław Jagiełło**.

Jadwiga przekazała swoje klejnoty, by odnowić **Uniwersytet Krakowski**.

W *Psałterzu floriańskim* znajdują się **Psalmy** przetłumaczone m.in. na język polski.

37. Wskaż, które z poniższych utworów należą do najstarszych zabytków spisanych po polsku. (3 pkt.)

Biblia królowej Zofii

Bogurodzica

Kazania świętokrzyskie

38. Uporządkuj w kolejności imiona legendarnych i historycznych pierwszych członków dynastii piastowskiej (od najwcześniejszego). (2 pkt. – tylko za w pełni poprawną odpowiedź)

7 Bezprym

6 Bolesław I

3 Leszek (Lestek)

5 Mieszko I

1 Piast

4 Ziemomysł

2 Ziemowit

39. Zestaw (używając liczb arabskich oraz wielkich i małych liter) imiona papieży, cesarzy (bądź królów niemieckich) i władców Polski, którzy byli sobie współczesnymi. (10 pkt. – za każdą pełną odpowiedź 2 punkty, za odpowiedzi niepełne, częściowe 0 pkt.))

1 A b;

2 D d;

3 B c;

4 E a;

5 C e

40. O których wydarzeniach jest mowa w poniższych fragmentach źródeł bądź opracowań poświęconych historii średniowiecza. (5 pkt.)

1) Zjazd gnieźnieński;

2) Obrona Głogowa;

3) Pokój kaliski;

4) Czarna śmierć;

5) (Wielka) schizma zachodnia